

تاثیر آموزش مهارت های زندگی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان ابتدایی شهر دهدز

دکتر سید محمد قلمکاریان^۱، سپیده آرمزد^۲

۱- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور و استادیار گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه پیام نور، اصفهان، ایران.

smghalamkarian@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، گرایش تربیتی، دانشگاه پیام نور، اصفهان، ایران

Sepideharmazd1996@gmail.com

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر آموزش مهارت های زندگی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان ابتدایی شهر دهدز در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش آموزان ابتدایی شهر دهدز تشکیل دادند. که به دلیل آزمایشی بودن طرح پژوهش از بین دانش آموزان دختر نمونه ای به حجم ۳۰ نفر با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند و به شیوه تصادفی در دو گروه آزمایشی و کنترل گروه بندی شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه سازگاری اجتماعی سینها و سینگ (۱۹۹۳) بود. قبل از شروع دوره از دانش آموزان دو گروه پیش آزمون به عمل آمد. آموزش مهارت های زندگی برای گروه آزمایش به مدت ۱۰ جلسه ۲ ساعته ارائه شد و سپس پس آزمون به عمل آمد. داده های به دست آمده با استفاده از آزمون آماری تحلیل کواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج آزمون تحلیل کواریانس نشان داد که سازگاری اجتماعی پس از تعدیل یا حذف اثر پیش آزمون، بین میانگین دو گروه آزمایش و کنترل در پس آزمون در نمره کل این متغیر تفاوت معناداری وجود دارد. در واقع میانگین نمره کل گروه آزمایش در پس آزمون به شکل معناداری بالاتر از میانگین گروه کنترل بود. بر اساس یافته های پژوهش حاضر آموزش مهارت های زندگی در دانش آموزان می تواند تاثیر مثبت و تعیین کننده ای در ارتقای سازگاری اجتماعی دانش آموزان داشته باشد.

واژه های کلیدی: مهارت های زندگی، سازگاری اجتماعی، دانش آموزان ابتدایی.

۱- مقدمه:

مسئله موفقیت یا عدم موفقیت در امر تحصیل از مهم ترین دغدغه های هر نظام آموزشی است. موفقیت و پیشرفت تحصیلی در هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است؛ بنابراین نظام آموزشی را زمانی می توان کارآمد و موفق دانست که پیشرفت تحصیلی دانش آموزان آن در دوره های مختلف دارای بیشترین و بالاترین رقم باشد (گنجی و همکاران، ۱۳۹۴).

آموزش و پرورش در هر جامعه ای انسانی ابزار ضروری برای پیشرفت انسان و توانمندسازی است. هدف گسترده ای آموزش و پرورش آماده کردن دانش آموزان برای زندگی مفید در جامعه و آماده سازی آنها برای آموزش عالی است. یکی از نقش های عمده ای معلمان توسعه ای دانش و مهارت های دانش آموزان است تا عملکرد آنها را به طور مؤثر در جامعه بهبود بخشند. بنابراین، انگیزش تحصیلی و خود احترامی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان از متغیرهای مهم مورد علاقه ای معلمان و روانشناسان آموزشی است (اکوملاف و همکاران^۱، ۲۰۱۳).

روان شناسان در دهه های اخیر، در بررسی اختلالات رفتاری و انحرافات اجتماعی به این نتیجه دست یافتند که بسیاری از اختلالات و آسیب ها در ناتوانی افراد در تحلیل صحیح و مناسب از خود و موقعیت خویش، عدم احساس کنترل و کفایت شخصی جهت رویارویی با موقعیت های دشوار و عدم آمادگی برای حل مشکلات و مسایل زندگی به شیوه ای مناسب ریشه دارد. بنابراین با توجه به تغییرات و

^۱ Akomolafe, Ogunmakin & Fasooto